

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Že drugi mesec pouka na daljavo je za nami. Neverjetno, kako čas beži, še bolj pa je neverjetno dejstvo, kako prilagodljiv je človek. Kar bi nekoč izgledalo nemogoče, se je v kriznih časih izkazalo za povsem izvedljivo in predvsem obvladljivo. Kar smo nekoč črtili in preganjali, je bilo sedaj zlata vredno. Govorimo o sodobni tehnologiji, ki je dobila poudarek na rabi, ko smo še nedavno govorili o njeni izrabi.

KULTURA

KULTURNI BAZAR

S Kulturnim bazarjem, kjer moči združujejo Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, Zavod RS za šolstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ministrstvo za okolje in prostor, Slovenska nacionalna komisija za Unesco ter kulturne ustanove iz vse Slovenije, želi država doseči boljšo obveščenost o kulturni ponudbi v Sloveniji ter v strokovni in širši javnosti prebuditi interes za kulturno-umetnostno vzgojo oziroma za kulturo.

Izvršni producent Kulturnega bazarja je od samega začetka leta 2009 Cankarjev dom v Ljubljani.

V skladu z odredbo Ministrstva za zdravje RS pa so Kulturni bazar 2020, načrtovan za četrtek, 9. aprila, prestavili na jesen 2020. (Vir: <http://www.kulturnibazar.si/domov/>)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

MEDNARODNI DAN KNJIGE

Slovenska sekcija IBBY je pripravila poslanico in plakat ob 2. aprilu, mednarodnem dnevu knjig za otroke. Poslanico z naslovom »**Lakota po besedah**« je napisal **Peter Svetina**, plakat je ilustriral **Damijan Stepančič**, ki si je zamislil tudi vabilo k praznovanju v obliki kocke. Vse gradivo je oblikovala Melita Rak.

Peter Svetina

Damijan Stepančič

Gradivo je bilo poslano nacionalnim sekcijam IBBY v 80 držav po vsem svetu. Načrtovana je bila vrsta prireditev, toda zaradi pandemije smo se povezali in 2. april praznovali preko spleta. Na poziv je prispelo veliko različnih prispevkov iz slovenskega in mednarodnega prostora.

Pisatelj Peter Svetina in ilustrator Damijan Stepančič sta naša vrhunska ustvarjalca, spoštovana med strokovno publiko in zelo priljubljena med mladimi in odraslimi bralci. Oba sta tudi nominirana za Andersenovo nagrado 2020.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Peter Svetina

LAKOTA PO BESEDAH

V moji deželi konec aprila ali začetek maja ozelenijo grmi, ki jih kmalu nato naselijo zapredki metuljev. Kot vata ali kot sladkorna pena zgledajo, ličinke pa požirajo list za listom, dokler grmi niso videti popolnoma opustošeni. Ko se metulji razvijejo, odletijo, grmički pa kljub temu niso uničeni. Ob letu ponovno ozelenijo, spet in spet.

To je podoba pisateljice, podoba pesnika. Zgodbe in pesmi ju izjejo, izčrpajo ju, in ko so napisane, odletijo, odidejo v knjige, odidejo med poslušalce. To se ponavlja.

In kaj se zgodi s pesmimi in zgodbami?

Poznam fanta, ki so mu operirali oči. Dva tedna po operaciji je moral ležati le na desnem boku, potem še mesec dni ni smel brati, ničesar. Ko je po mesecu in pol prijel v roko knjigo, se mu je zdelo, kot da bi besede z žlico zajemal iz sklede. Kot da bi jih jedel, zares jedel.

In poznam dekle, ki je zdaj učiteljica. Pravi: Otroci, ki jim starši niso brali knjig, so siromašni.

Besede v pesmih in zgodbah so hrana. Niso hrana za telo, nihče si z njimi ne bo napolnil želodca. So hrana za duha in dušo.

Kadar je človek lačen in žejen, se mu stisne želodec, osušijo se mu usta. Išče, kje bi lahko dobil vsaj kos kruha, skodelico riža, koruze, kakšno ribo ali banano. Bolj ko je lačen, bolj se mu oži pogled, ne vidi več drugega kot par grižljajev, ki bi ga nasitili.

Lakota po besedah se ne kaže tako, kaže se kot malodušnost, kot brezbržnost, kot arogantnost. Ljudje, ki jih tare ta lakota, se ne zavedajo, da je njihova duša premražena, ne zavedajo se, da hodijo mimo sebe, pa se ne vidijo. Del sveta jim odteka, ne da bi ga sploh kdaj opazili.

To lakoto potešijo pesmi in jo potešijo zgodbe.

Če tega doslej nismo počeli, je upanje, da se nasitimo?

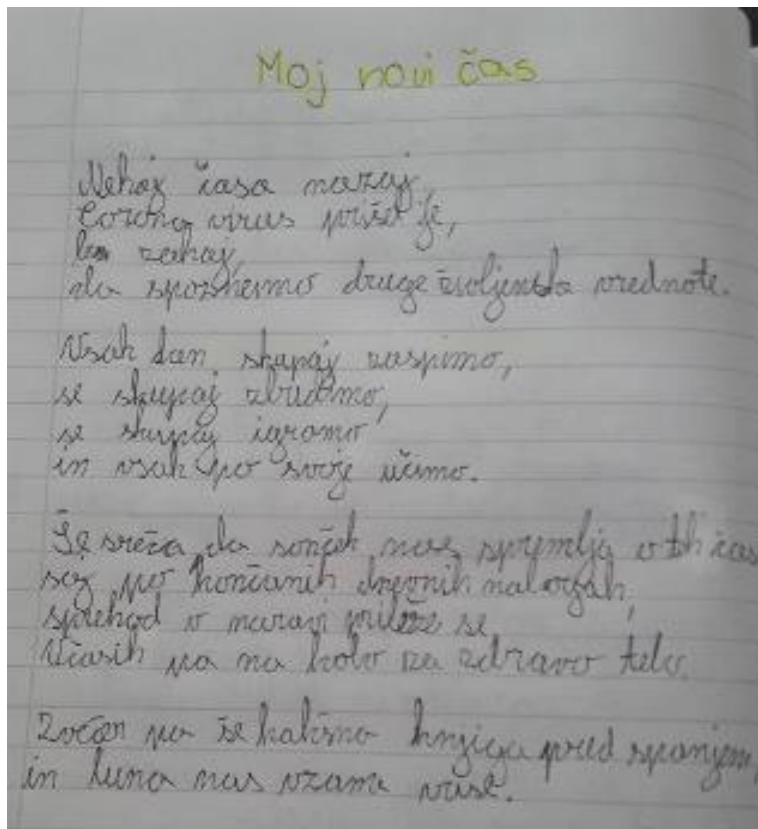
Je. Fant bere, skoraj ni dneva, da ne bi bral. Punca, ki je postala učiteljica, bere zgodbe svojim šolarjem. Vsak petek. Vsak teden. Če kdaj pozabi, jo na branje spomnijo otroci sami.

Pa pisateljica in pesnik? Ob letu bosta ozelenela. In spet ju bodo izjedle zgodbe in pesmi, ki bodo kot metulji poleteli na vse strani. Spet in spet. (Vir: <https://www.ibby.si/index.php/component/content/article/36-slo-novice/345-poslanica-ob-2-aprilu-2020icbd-2020>)

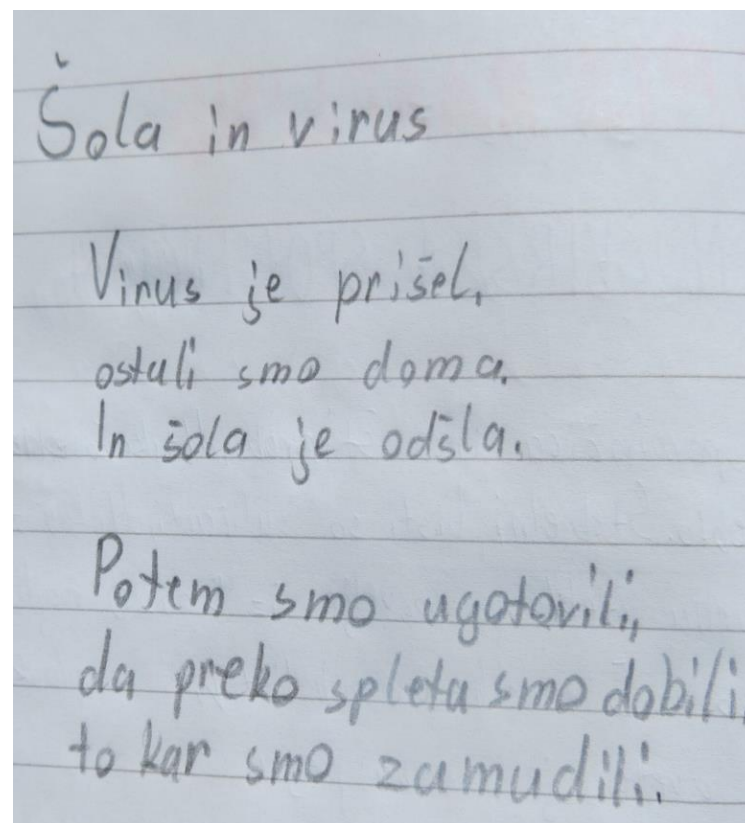

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

Ob mednarodnem dnevu mladinske književnosti so petošolci namenili uro tej temi, letošnji poslanici, učenci so prebrali digitalno pravljico Vžigalnik in ob tem ustvarjali v duhu aktualizacije dogodkov.

(Nina Mikolič, 5.a)

(Nina Voglar Rodošek, 5. a)

Ob teh povedih sem se zamislil in poglobil in začel dojemati, kako pravljice širijo obzorja in krepijo domišljijo. (Anej Goričan, 5.a)

TEKMOVANJA

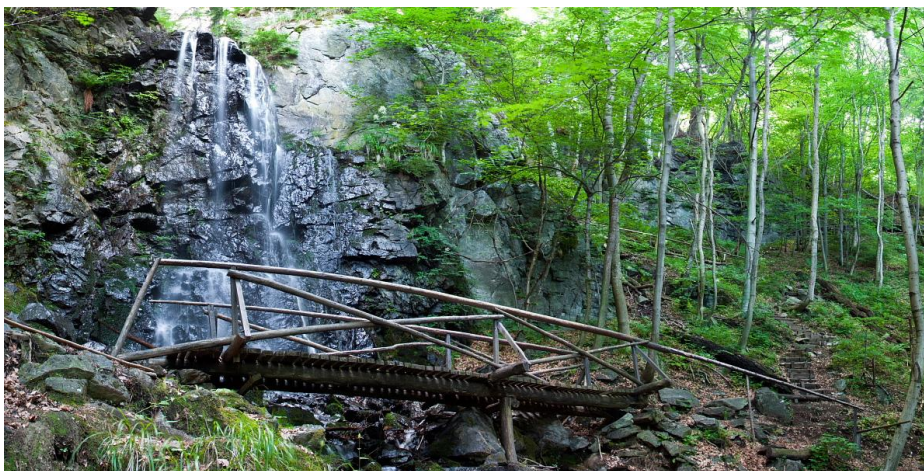
Izredno stanje je na hladno postavilo tudi vse priznanj pričakujoče vestne tekmovalce, saj so bila odpovedana prav vsa tekmovanja. Ali bodo sploh izvedena v tem šolskem letu, bomo pravočasno poročali.

DNEVI DEJAVNOSTI

SKRB ZA OKOLJE in DAN ZEMLJE

22. aprila se spominjamo našega planeta. Kot dan Zemlje ga na svetovni ravni letos praznujemo že 50. leto zapored. Glavna tema letošnjega dneva Zemlje so podnebni ukrepi.

Vsakoletna aprilsko delovna akcija čiščenja našega kraja in okolice je bila sicer odpovedana, a kljub temu je v vsem slabem nekaj dobrega. Prepoved gibanja, prometa, prehajanja med občinami je dovolilo naravi zadihati. Vode so se regenerirale, živali so okusile nekaj miru, zrak se je spočil od izpušnih plinov, človek je končno sobival z naravo na sproščujočih sprehodih in odkrival sebi bližnje koticke in se nenehno čudil: V takšnem raju smo doma? Hvala, karantena, za spoznanje, kakšno bogastvo imamo na dosegu roke – naše domače in navdihujoče ekosisteme.

Prečudovit Framski slap

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

Ko smo se že ustrašili, da bomo pregoreli od šolskih aktivnosti in natrpanih vsakodnevnih urnikov z različnimi predmeti, nalogami, video konferencami in srečanji, sta se kot luč na koncu predora pojavili dve izvedeni dejavnosti:

ŠPORTNI DAN NA DALJAVO, 9. 4. 2020

»Zdravje ni vse, a vse brez zdravja, je nič.«

Na OŠ Fram smo si ta dan zamislili kot zdrav, s športnimi aktivnostmi in zdravo prehrano izpolnjen dan v sklopu družine. Ker kar nekaj staršev hodi v službo ali dela od doma, so imeli možnost izvedbe športnega dne tudi med vikendom. Učenci so lahko izbirali med štirimi aktivnostmi: pohodništvo, tek v naravi, kolesarski izlet in aktivnosti na dvorišču oziroma travniku. Prav tako je bil namen, da na ta dan posežejo po zdravih jedeh tako za zajtrk, kosilo kot za večerjo. Zato so v ta namen dobili tudi nekaj slastnih receptov in se po želji preizkusili v njihovi pripravi. Večina učencev oziroma družin se je odločila za pohodništvo, nekaj jih je tudi odšlo na kolesarski izlet. Manjši delež se jih je odločil za igre na dvorišču oziroma so se le-teh poslužili po končanem pohodu ali kolesarjenju.

6

Danes smo se odpravili kolesarit. Kolesarili smo eno uro in petinštirideset minut in naredili 20 kilometrov. Kolesarili smo od doma do račkih ribnikov in nazaj. Ustavili smo se pri potokih čez katere je bil narejen most. Čez most sva odšla samo midva z očetom. Prišli smo domov, utrujeni in lačni. Najboljši športni dan na svetu. (Maša Frešer, 5. b)

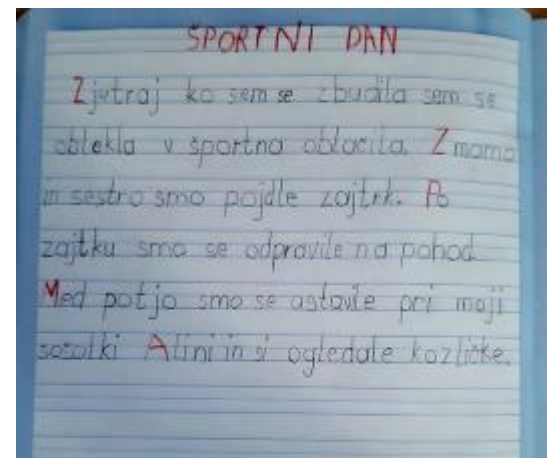
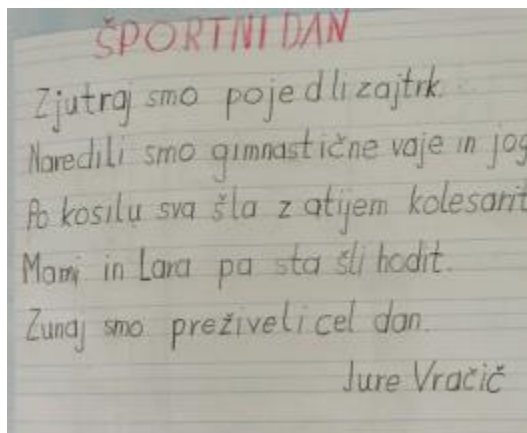

*Po 20-minutnem teku sem nam pripravil zajtrk.
Nato smo šli na pohod: Šestdobe, Planica, Ranče.
(Domen Fras, 8. b)*

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

Danes smo se jaz, moja sestra Pia (1. r.) in moja mama odpravili na pohod. Zanj smo vključno s postanki porabili 2 uri in 15 minut. Prehodili smo 6 kilometrov in 500 metrov. Našo pot smo začeli pri trgovini Lipa in naredili krog okoli Ranč. (Jaša Šoba, 6. a)

Športni dan smo imeli komaj za vikend, ker so starši med tednom v službi. Z očetom, sestro in bratom smo se odpravili kolesarit. Od doma v Framu smo se peljali do

Račkih ribnikov. Vozili smo se po asfaltu, makadamu in gozdnih poteh. Vreme je bilo sončno in vetrovno. Kolesarili smo uro in pol, moj utrip je bil cel čas v aerobnem območju. (Katja Žgank, 7. a)

Zbudila sem se ob 7:00 in šla na kratek sprehod, ki je trajal 20 min. Po sprehodu sem si naredila zajtrk - ovsena kaša z borovnicami, banana, chia semen, kokosom in mandlji. Ob približno 10:30 sem s svojim psom odšla na pohod na Areh. Moji starši niso imeli časa, zato sem šla sama. Ko sem prišla domov, sem se raztegnila in pojedla kosilo. (Nuša Ačko, 9. a)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

KULTURNI DAN NA DALJAVO, 24. 4. 2020

Učenci 1.-9. razreda so letošnji kulturni dan posvetili ogledom različnim gledališkim predstavam, poslušanju radijskih iger in branju zgodb, vsem dejavnostim pa je bilo skupno to, da so bile interdisciplinarno zasnovane in poleg literarnih užitkov ponujale tudi veliko ostalega znanja, katerega so učenci pridno strnili v zanimive pesnitve.

Učenci, ki so naloge izpolnili in oddali v učilnice, si zaslužijo veliko pohvalo, saj so svojo nalogo opravili izjemno vestno in vzorno. Zadane aktivnosti so izvedli brez primere in pesnili tako, da menimo, da se v njihovi sredi skrivajo bodoče slavne literarne cvetke. Čestitke!

1. r. je užival ob radijski igri Ta pesem ozdravi ribo in gledališki predstavi Žaba Greta, oboje pa so likovno in literarno povzeli.

Drugošolci so se z Zverinicami iz Rezije vrnili v čas mladosti njihovih staršev ali celo starih staršev. Seznanili so se z nenavadno pokrajino in njenih jezikom, še bolj pa jih zagotovo čudilo, da tam bivajo Slovenci.

V 3. razredu so ob lutkovni predstavi Zelišča male čarovnice spoznali vrsto zdravilnih rastlin ter napojev, zvarkov in čajev, ki jih lahko pripravijo iz njih.

Delo četrtošolcev je bilo izredno razgibano, saj so se ukvarjali z letošnjo poslanico ob mednarodnem dnevu otroške knjige, ob tem so se seznanili z delom pesnika in se ob slikanici Saše Pavček Zakaj je polje jezero naučili še veliko zanimivih reči o presihajočem Cerkniškem jezeru. Brez gledališke predstave tudi tokrat ni šlo. Ogledali so si Kurenta in rešili zabavne naloge v povezavi z lutkovno igro.

Učenci 5. razredov so se spopadali s poezijo Andreja Rozmana-Roze, po drugi strani pa zabavali z reperjem Trkajem. V lutkovni predstavi Jakob in mesto pa so izvedeli še kakšno novo podrobnost iz zgodovine mesta Maribor. In kakšne pesmi so ob tej priložnosti nastale.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Iz reke v gozd, iz gozda v mir,
iz mira v pogum,
iz poguma v dečka,
iz dečka v vodo,
iz vode v goloba.

(Gaja Jambrovič, 5. a)

V mestu je deček Jakob živel,
imel je pogum tako kot razum.
Nikoli se ni predal,

z golobčkom je življenje
nadaljeval.

(Zoja Štern, 5. a)

Ob gozdu je bilo mesto.
Mesto je bilo napadeno,
s Turki je bilo poplavljenno.
V mestu deček je živel.
Golob je dečku dal pogum,
deček vodo je odprl.
Voda je kot reka stekla,

Turke je odplavila,
mir je spet vzpostavila.

(Nina Voglar Rodošek, 5. a)

Če mislite, da v gozdu straši,
se motite vsi.
Tam pogumen deček živi,
ki vsak dan v reki ribe lovi.
Deček z golobom v miru živi,
ker vode se ne boji.

(Nuša Štern, 5. a)

Šestošolci so prav tako poslušali Roka Trkaja za popestritev, a resnejše delo jim je predstavljalo spopadanje s (povsem) sodobno in še kako aktualno pravljico o zmaju Koronarju, ki v pesti drži ves svet, a kot se za pravljico spodobi, ga na koncu ob pomoči otrok ugonobi 'čudežni predmet', razkužilo. Ob lutkovni predstavi Kurent so se ne samo nasmejali, temveč tudi pokazali veliko ustvarjalnosti. Nastale so zelo zanimive pesmi. Izbrali smo le nekatere, a prav vse bi bile za objavo, tako izvirne so bile:

Zima zima bela je v Afriki sedela,
sladoledarja sta jo pregnala samo
zaradi denarja
in tako je zima pela,
nikoli več ne bom sladoleda vzela.
Kurent jo je iskal
in na koncu tut zavriskal,
ker je zima v Afriki sedela
in je vse to skupaj preživela.

(Matevž Babič, 6.a)

V nekih drugih časih, sredi hude,
dolge zime,
je kurent pomislil: to nikdar ne
mine.
Z zvonci je preganjal jo, čeprav
postalo je hudo.
Takrat ni pričakoval, kaj bo s tem
prignal.

Ulice, polne smeti, tovarnjaki,
tovarne,
tam zdaj delajo vsi.
Na koncu je zima se vrnila,
čistoča pa spet mesto zapolnila.
(Brina Helbl, 6.a)

O, Flora, lepa kakor cvet,
zimo želiš si doživeti.
Kurenta spoznaš

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

in v zameno za zimo mu šal daš.
On po svetu gre,
sreča dva prodajalca sladoleda,
ki sanjata o sončnem letu,
saj mislita, da je zima beda.

V Afriko ga napotita,
v zameno zvonce si želita.
A on je trmast kakor bik
in jima ponudi robce za obrisat rit.

Na poti se izgubi
in pristane na otoku smeti.
Otok zastavi mu uganke tri,
a on na vse narobe odgovori.

Otok ga poje
in tako pristane drugje.
Sreča pa hladilca morja,
ki ima veliko humorja.

V Afriko prispe
in gre še dlje.
Sreča vodiča,
ki svoje eksponente biča.
Na koncu najde zimo,

ki ohladi plimo.
Flora, lepa kakor cvet,
gre kurenta objet.
(Zala Klavž, 6.b)

Sem Kurent, iščem zimo,
lepe Flore sem šel mimo.
Sta prodajalca me poslala
iskat zimo v Afriko,
od smradu smeti bilo mi je slabo.
Na morju srečal sem ribo,
ki z mano do Afrike odplavala je.
Črnc, ki mu nikoli toplo ni,
pove, da zima v hladilniku sedi.
(Tine Miuc, 6. b)

Rada videla bi sneg,
ki je bel kakor sladoled.
Rada bi odšla tja, kjer zima je
in sneg pada.
Rada bi odšla v svet, ki je
zasnežen
vedno, spet in spet.
Rada bi vse, vse, vse.
(Žana Papež, 6.a)

Ko Kurent k nam pridrvi, zime več
ni in ni.
A ko Kurent nekaj si zada,
tega ne pokvariš zlahka.
Iskanje zime mala malca ni,
predvsem ko moraš čez goro
smeti.
Prava nadloga sta tudi
sladoledarja,
ki vse bi naredila, da zima bi
odšla.
Čez morje do Afrike oddrviš in
se od hladilca morja posloviš.
(Jaša Šoba, 6. a)

Po jeseni pride zima, a ko Kurent
se pojavi,
zimo v koš pospravi.
A ko zime na svetu ni,
pojavi se veliko smeti.
Flora naj nam bo za vzgled,
da naši Zemlji popravimo izgled.
(Nejc Toplišek, 6.a)

Zima, zima, pojdi stran,
Da bo sladoled prodan!
(Nana Uranjek, 6. b)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Sedmi razred se je podal na veliko zgodovinsko pustolovščino v čas po drugi svetovni vojni, in se nasmejal ob gledališki uprizoritvi znamenitega Partljičevega romana Moj ata, socialistični kulak. Poleg mnogih pojmov iz tistih časov so našli čas tudi za pesnjenje v stilu Malekovega Tinčka. In koliko je teh hudomušnih fantičkov priplavalo na površje. Ponovno smo izbrali le nekatere, a prav vsaka pesniška bodica bi bila primerna za objavo.

Ko mami travo kosi,
se ati kuhati uči.

(Hana Šnuderl, 7.b)

Ker zadeve ne razume sam vrag,
delam za šolo kot kakšen bedak.

(Katja Žgank, 7.a)

Ko smo doma,
smo veseli, veliko jemo in
smo debeli.

Učiteljev ne razumemo in
jih nikoli nismo razumeli.
Noben noče nazaj v šolo,
vsak raje ima moro.

(Jana Kozoderc, 7.a)

Šola ni šala, to vedo vsi,

ki morajo hodit v pekel reči.

(Lana Sagadin, 7. b)

Zakaj manj dela je v šoli,
kamor nihče ne rad hodi.

(Jošt Gradišnik 7. b)

Ko šola se začne,
jaz pesnim prave pesmice.

(Zoja Jambrovič, 7. b)

Ko je prišel nazaj ata,
pri hiši popravil je vrata.

Moj ata poslušal nikogar ne bo,
ker mu nekdo pač reče tako.

Pri hiši je mir,
če je na mizi meso in krompir

in če na obisk povabimo strica,
bo na mizi še sladica.

Ko delo pri hiši se deli,
moj ata pred TV-jem sedi.
Namesto njega mama
se za čistočo bori sama.

Če hoče kdo ateja jeziti,
bolje bo mimo iti.
Naj vedo to vsi -
z atejem se hecati ni.

Ko dobil je plavo pismo,
blizu mu hodili nismo.
(vse: Urška Kokol, 7.a)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Kot prava pesnica se je izkazala sedmošolka Lucija Meglič:

Zdaj sedim na tem stolu starem, ter pišem malo po malem.
Na milijone misli imam, ampak se na nobeno prav ne spoznam.
Želim napisati nekaj posebnega, vendar ne najdem nič vrednega.
Misli me vodijo k mami, medtem, ko me kličejo po tej poti znani.
Vsi vemo, kam to pelje, že moja glava o pesmi za mamó melje.
Jaz pačim se tukaj, moji prsti pa spravljajo pesmico skupaj.
Nimam pojma, kako naj začnem, nimam nadzora nad tem, kar počnem.
Za mamó mojo ni besed, takih ljudi ne naredijo več kot deset.
Ona najboljša mama je, pa čeprav včasih malo skrega me.
Osebe, ki bi bila najboljša, ni, si pa mislim, da ta naslov moja mama zasluži si.
Kaj naj rečem, moja mama zakon je, to pa velja za vse večne čase.
Tako, prišli smo do konca pesmice, moja domišljija pa izpuhtela je.
Če pa prav pomislim, te besede niso dovolj, so pa tako na pol.
Upam, da zadostuje kriteriju, ter da sem blizu vsaj amaterju.
Zdaj pa se poslavljam lepo, pisat je bilo zabavno to pesmico.

Učenci 8. razredov so se razveselili izbora za kulturni dan, saj so pri letošnjem dolgem branju zavzeto sledili napeti in poučni zgodbi Vinka Möderndorferja, Kit na plaži, sedaj pa so si zgodbo lahko ogledali še v gledališki različici. Poučili so se o Downovem sindromu in pesnili odlične rime. Podajamo vam le izbor le-teh, saj so bile prav vse rime izvirne in zanimive.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Vsi smo različni,
čeprav se včasih ne zdi tako.
Včasih smo celo enolični.
Lahko ti je zelo hudo,
a takrat samo pomisli,
da drugim morda tudi ni lepo.

Nikoli ne pomisli na to,
da svoje življenje bi končal,
saj ob tebi vedno stoji nekdo,
ki te razume in misli tako.

Pazi, kar govoriš.
Morda bo ta beseda
dosegla nekoga,
za kogar ti skrbiš.

Včasih celo najbolj oddaljena oseba
ve
in te razume.
Samo odpri oči
in poglej vase.
(Minka Babič, 8.a.)

Vsak se lahko iz knjige nekaj nauči
in neke izkušnje dobi.
Pomislila sem sama nase
in na vse te glase.

Tudi jaz sem včasih skrivala brata
in zapirala pred nosom vrata.
Pojdimo nazaj na knjigo
in zapremo to čustveno verigo.
Igralci so zelo zanimivi
in hkrati zelo ganljivi.
(Nika Bezgovšek, 8.a)

Veselje, žalost, sreča -
vse skupaj je velika gneča,
Kdor je vedno vesel,
bo ves svet objel,
kdor pa je žalosten,
ne bo sveta objel.
(Anej Grujič, 8. b)

Ljubezen nič ne prekaša ljubezni,
nesramnost črna kot tema.
Ko se nesramnost konča, pride
prepir
kot raztrgan papir;
po prepiru sledi opravičevanje,
tukaj se pesem konča, adijo,
hopsasa.
(Anže Kvas, 8. b)

Vse, kar zamočiš,
ne ostane dolgo skrito,

bodi iskren, bodi plemenit,
bodi to, kar si.
(Domen Šterlek, 8. a)

Včasih smo veseli,
drugič žalostni,
ker v srcu nas boli,
vseeno radi se imamo,
ker različni smo si vsi.
Če v življenju se kaj zalomi,
rešit to poskušamo,
ni važno, kaj zgodi se,
na koncu vse v redu bo.
(Maja Rodošek, 8. a)

Ni se mi dalo gledat, pa sem vseeno,
ija ija o.
knjigo smo že brali v šoli, ija ija o.
Drugače pa še kar v redu ija ija o.
(David Kozoder, 7. a)

Čudno zanimiva in
zelo predvidljiva ljubezenska norija,
a tako mlada komisija.
Problemi so veliki,
a počakaj, dokler ne prides
domov k Niki.
(Ana Mom, 8. b)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

Ko so devetošolci prejeli delovni list in se začeli spoprijemati s težkimi vprašanji iz biologije, povezanimi z možgani in živčnim sistemom, so zagotovo mislili, da to že ne more biti del kulturnega dneva. Ko pa so prešli na gledališko predstavo Vihar v glavi, so spoznali namen znanstvene uverture.

Njihovi možgani se namreč soočajo s hitrim razvojem in nenehnimi spremembami, ki močno vplivajo na njihovo čustvovanje, razmišljanje in vedenje, kar nemalokrat vodi v nepremišljene, nespametne in prehitre odločitve. Pika na i so še hormoni in močna čustva, ki dodatno otežujejo razumno in trezno odločanje.

V možganih mladostnika se vse iskri in v naelektrenem ozračju se vrtinči na tisoče povezav ali sinaps (*skovanka iz grških besed "syn", ki pomeni "skupaj", in "haptein", kar pomeni "speti". Tako so nevroni v sinapsah "speti skupaj", medsebojno povezani*), bolj ali manj impulzivnih in spontanih, saj prefrontalni korteks, ki je odgovoren za razmišljanje o posledicah in reševanje problemov, v tem obdobju še ni dovolj razvit.

V predstavi so vse to izvedeli ter se poučili o sebi, svojem razmišljanju in doživljanju sveta ter izvedeli, da niso edini, ki imajo težave in so obdani z nerazumevajočo okolico (beri: starši).

Vendar: **najstniki potrebujejo starše**. Starše, ki so dosledni, enotni in znajo ter zmorejo postavljati meje, zato da »gradbena dela« v možganih potekajo varno in zdravo. (Vir: <https://www.stik.si/mozgani-najstnikov/>)

14

In tudi devetošolci so pesnili kot za šalo. Prav zabavno je bilo brati njihova izvirna pesniška razmišljanja.

Skregala s starši sem se,
v sobo poslali so me.
Jezna sem bila
in zato bom od doma pobegnila.
(Aleksandra Anastasova, 9. b)

(Nuša Ačko, 8. a)

Besede plavajo sem ter tja,
brez reda, brez pomena,
kot neurje, kot vihar -
pa komu mar?
(Tonja Unuk, 9. b)

Pride čas, ko misliš, da svet je tvoj,
ko pomemben je samo prijatelj tvoj,
ko se zdi, da starši so nadloge
in ko niso pomembne domače naloge.

Starši nam želijo dobro,
vedno nam pomagajo,

a včasih jih mi ne poslušamo,
ker mislimo, da nam slabo hočejo.
(Maša Ganzitti, 9. a)

Se igramo in se kregamo,
se pobotamo in zabavamo;
veseli ali žalostni –
vedno združeni.
(Maj Toplišek, 9. a)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Majski kulturni dan je namenjen zaključku bralne značke in ob tej priložnosti druženju s slovenskimi literati. Na ta dan najboljši bralci, ki poleg obvezne bralne značke preberejo še veliko več knjig, prejmejo knjižno delo kot nagrado za svoj bralni dosežek. Letos pa je vsem tem namenjeno naslednje spodbudno sporočilo Marko Kravosa, predsednika Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS.

ČETRTI ZLOG iz črk s poslanstvom: za vse V KROŠNJI BRALNIH RADOSTI

Na nebu je veliko zvezd in zvezdic,
nebesnih teles.

Eno sonce nam je dano, naše. Najbližje
nam je mesec.

Kot kakšna mama nas ogrne z
mesečino.

Nekoč se je pomaranča zakotrljala
visoko in daleč. Zbala se je,
da ne bo našla več domov. Zaklicala je:
Ne bojim se sonca,
ker je z njim dan, bojim pa se teme in
noči, ker postanem takrat
še sama črna in nevidna. Prosim te,
mesec, preženi moj strah!

Mesec je s svojo tačko potrepljal
pomarančo po glavi:

Nič se bati! Tako dišiš, žariš in si sočna,
kot noben planet.

Med nami ostaneš in boš vsem v družbo
in veselje: malo sonce.

Pomaranča je postala sonce za otroške
zadeve: ne sije premočno,
greje kolikor treba, ob večerni zarji diši
in se igra kot žoga
z vsemi puncami in fantiči sveta. Ker je
okrogla, ne pozna ne mej
ne zidov, ves svet je njen dom.

Ampak: Kako si upa! Na svetu so še
dedki in babice, ki prav tako
rabijo igro in družbo. Rahlo toploto in
svetlobo.

Tudi zanje je javno sonce premočno,
preveč samodržno.

Janko in Metka ne trpita krivice, ne
bojita se čarovnice.

V nebo zaženetata še tri pomaranče: ena
bo za vse sivolase,
druga za plešaste, tretja pa za vse, ki so
sirote pod milim nebom.

Kdo nas, ko smo v skrbeh, potolaži, da
časi ne bodo postali še hujši,
kot popadljiv pes? Veliko veliko je
pravljič, ki nam pomaga verjeti
v zmago drobnih sonc, pomaranč. Vse
pomaranče sveta so take,
da imajo pod lupino krhlje. Tudi v
knjigah so krhlji: délimo jih in
privoščimo te vitamine sebi in drugim!

*Po spletu ni mogoče ovohavati sonca. In pravijo, da splet ne prenaša
virusne okužbe. Da morajo biti zato pouk in vsi obiski še dlje brez vonja,
kar preko elektronskih zaslonov. Saj: nekoč so Trojanec poklonili konja.*

Pa nimam nič proti konju, ki je lep lipicanec.

Skozi lino v samici korona virusa

spet petelin razglaša:

NE HODITE ZDOMA, jadrajte med otoki knjig, v vetru domišljije!

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

SPREMLJEVALNE DEJAVNOSTI

ERASMUS+
OVERCOME

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Še preden nas je Nacionalni inštitut za javno zdravje poslal na korona počitnice, smo z učenci posneli kar tri radijske oddaje za Radio Maribor, rubriko Zvedavčki, v katerih smo skozi ves marec predstavili našo šolo, šolski časopis in potek mednarodnega projekta Erasmus+ , ki se je zaradi dogodkov svetovnih razsežnosti podaljšal vse do februarja 2022.

Kljub odpovedi majske izmenjave na Ciper in junijske v Španijo ostajamo optimisti tudi vnaprej in zvesto sledimo zastavljenim načrtom.

16

Na povezavah lahko prisluhnete, kaj so naši učenci povedali o omenjenih temah:

o naši šoli: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/zvedavcki/174678352>;

o šolskem časopisu Framček: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/zvedavcki/174679660>;

o mednarodnem projektu Erasmus+, Overcome: <https://4d.rtv slo.si/arhiv/zvedavcki/174684751>.

Hvaležni smo naši bogati kulturni dediščini, ki tudi danes kroji življenje sodobne generacije. Trdo delo naših prednikov odzvanja v sedanjosti, nekateri so obstali kljub pritiskom modernizacije in eden takšnih je **Pečovnikov mlin**, edini še delujoči na našem področju. Vrli in prizadevni lastniki so ljudem v bližnji in daljni okolici v času karantene vsakodnevno priskrbeli najosnovnejšo sestavino za zdaleč najpomembnejše živilo – kruh.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

POPESTRIMO ŠOLO

Projekt tudi v kriznih časih ni zastal. Prizadevna učiteljica Jasmina Petelinšek vedno znova motivira mlade vedoželjneže z zanimivimi nalogami za popestritev vsakdana.

Iz gozdnih materialov so izdelovali gozdno vilo in škrata, obenem iskali znanilce pomladi, ostanki blaga so še kako prišli prav ob veliki noči, ko so nastajali mehki zajčki, iskanje ravno pravih kamnov je bil izziv za nadobudne slikarje, ki so ustvarjali izvirne kamnite poslikave, najmlajši so se lotevali izdelave preprostih zmajev, ob materinskem dnevu pa so otroci uporabili kar svoje dlani za izdelavo čudovitih šopkov.

SVETOVNI DAN ZDRAVJA, 7. april

Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) je v počastitev 200-letnice rojstva Florence Nightingale, utemeljiteljice sodobne zdravstvene nege, leto 2020 razglasila za mednarodno leto medicinskih sester in babic. Letošnja tema Svetovnega dneva zdravja je zato namenjena podpori medicinskim sestram, zdravstvenim tehnikom in babicam pri njihovem delu. Skrb za zdravje nas večina najprej poveže z različnimi profili zdravnikov, vendar zelo velik delež te skrbi nosijo njihovi nepogrešljivi sodelavci: medicinske sestre, zdravstveni tehniki in babice.

Po podatkih SZO medicinske sestre, zdravstveni tehniki in babice predstavljajo dobro polovico celotnega zdravstvenega osebja po vsem svetu. Že od nekdaj so za šibke člane v družini oz. skupnosti pretežno skrbele ženske. Zato se je tudi sam poklic medicinske sestre razvijal iz prakse žensk, ki so sprva povsem intuitivno iskale rešitve za različne zdravstvene težave svojih bližnjih. Organizirano učenje nege obolelih se je na stari celini pričelo nekje po letu 500, ko so za šibke skrbeli moški menihi in nune. Eden prvih bolj znanih redov, ki se je posebej posvečal prav zdravstveni negi, je bil red sester Sv. Avgušтина v Parizu okoli leta 650. Najbolj zaslužna za začetek moderne zdravstvene nege pa je Angležinja Florence Nightingale, humanistka in medicinska sestra v času Krimske vojne sredi 19. stoletja.

(Vir: <https://www.nijz.si/sl/7-april-2020-svetovni-dan-zdravja>)

VELIKA NOČ

Velika noč je najpomembnejši krščanski praznik, ker ta dan praznujemo največji čudež in temelj naše vere - vstajenje Jezusa Kristusa od mrtvih. Letos smo jo obhajali 12. aprila, a zelo drugače kot prejšnja leta. Spletanje presmecev, blagoslov jedi in velikonočne procesije so se dogajale le v srcih vernikov in v intimnih družinskih krogih.

Velika noč je praznik veselja in upanja, s slavnim klicem *aleluja* smo se združili v boju z nevidnim sovražnikom in ga premagovali v združenih ljubezni do sočloveka.

POZDRAV IZ SARAJEVA SLOVENIJA SKOZI OČI NAJMLAJŠIH

Že v prejšnji številki smo pisali o likovnem natečaju za Slovence po svetu, ki se lahko izrazijo v ljubezni do Slovenije, na katero jih vežejo korenine njihovih prednikov oz. svojcev. Nastali so zanimivi utrinki:

19

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

KAČE IN LESTVE

Druženje za štirimi zidovi zna biti tudi zabavno, predvsem pa domiselno in ustvarjalno:

DAN SLOVENSKE ZASTAVE

7. april je dan slovenske zastave, ko se spominjamo, da je 7. aprila 1848 slovenski domoljubni študent Lovro Toman s somišljeniki prvič izobesil slovensko tribarvnico na stavbi gostilne Zlata riba na Wolfovi ulici 8 v Ljubljani. S tem dejanjem je odgovoril na izobešanje nemške zastave na Ljubljanskega gradu. (Vir: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu)

Dan kasneje, 8. aprila, pa je minilo 30 let, odkar so v Sloveniji potekale prve demokratične volitve po drugi svetovni vojni.

Na njih je zmagala Demokratična opozicija Slovenije (DEMOS), ki je nato sestavila vlado. Ta je bila imenovana 16. maja 1990, njen predsednik pa je postal predsednik Slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle.

Osem mesecev pozneje, 23. decembra 1990, je sledil plebiscit o osamosvojitvi, 25. junija 1991 pa je Slovenija postala samostojna država.

(Vir: Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu)

VELIKONOČNI ZAJTRK IN PRIIMKI

V velikonočnih jedeh se skriva veliko slovenskih priimkov. Koliko, razkrivajo številke ob jedeh.

OSTANITE DOMA....

DAN BOJA PROTI OKUPATORJU

27. april je dan upora proti okupatorju in državni praznik. Ta dan je dela prost dan, po državi pa potekajo številne proslave in spominski pohodi. Praznik pod tem imenom praznujemo od leta 1992, prej pa se je imenoval dan Osvobodilne fronte, saj je posvečen spominu na ustanovitev Osvobodilne fronte in odločitev za organiziran oborožen boj proti okupatorju.

Leta 1941, vendar že 26. aprila, je bila namreč v vili književnika Josipa Vidmarja v Rožni dolini v Ljubljani ustanovljena Osvobodilna fronta. Po koncu druge svetovne vojne je 27. april postal republiški praznik, ki ga je pod spremenjenim imenom ohranila tudi samostojna Slovenija.

Za Slovence je dan boja proti okupatorju predvsem dan, ko se spominjamo vseh tistih, ki so v dobro slovenskega naroda dali svoja življenja.

AKTUALNO

Učenci in učitelji smo v času nesrečevanj, ko smo bili narazen, da bomo kmalu skupaj, postali izjemno domiselni, prepuščali smo se toku, a ob tem bili kljub vsemu zelo organizirano sproščeni. O tem pričajo zbrane fotografije in izlite misli v vezani besedi.

Ko korona se je začela ,
je Slovenija ponorela.

Vsi so bežali,
da se izognili bi skušnjavi.
Bolnice polne in zdravstveni
domi,
kdo ve kaj je v usodi.
Še kar je ni konec, čeprav gre na
bolje,
smo vsaj vsi boljše volje
(Julija Božič, 7.a)

V šoli se učimo,
da znanje osvojimo.
Zdaj je čas korone,
zato doma jemo bombone.
Delo na daljavo
mi je res v zabavo.
Vzamem si čas,
grem v gozd in zapojem na glas.
(Ana Burulič, 7.a)

Korona je neumna,
zato sem jaz še bolj pogumna.
Nositi moramo maske

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

in od tega dobimo praske.

Ko se je rešimo,
skupaj zapešimo.
(Brina Nika Vauhnik, 7.a)

Mi, otroci, brez družbe smo ostali
in od elektronike odvisni smo
postali.
Trenutno vsem res nam je težko,
upamo, da to stanje hitro se
končalo bo.

Mi, otroci, doma smo med
počitnicami ostali in
lahko se bomo le z računalniki
igrali.
Se že močno pogrešamo, starši pa
nekateri upajo, da kmalu se na
delo vrnejo.
Zgleda, kot da stanje že se
izboljšuje,
Upamo, da izgledalo tako bo še
dalje.
(Zala Meglič, 7. A)

Zdaj, ko korona vlada nad nami,
smo z družino skupaj in nikoli
nismo sami.

Pred televizorjem sedimo in
dnevnik gledamo,
pa se te strahote sploh ne
zavedamo.

Doma je šola velika fora,
pogrešam sošolce, do njih bi šel
tudi na vse konce.
Si roke umivamo, maske nosimo
in prosimo,
da tudi drugi virusa okoli ne
trosijo.
(Jaša Zelenik, 7. a)

Šola je kakor mora,
učenje, ocene, morene -
o njih učimo se pri geografiji,
kaj pa ostali predmeti?
Se nam zdijo nezanimivi.

Zgodila se katastrofa je,
da na daljavo delamo le,
vsak učenec drugače razume
snov,
zato video pogovor,
vsakemu pride prav.
(Špela Repnik, 7. b)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Pri družbi so petošolci spoznavali srednji vek in življenje na gradovih. Vsebino so združili z likovno umetnostjo, poiskali odpadni material in nastale so zanimive makete gradov (kako težko se je bilo odločiti, vse so bile namreč fantastične in izjemno izvirne).

(Nuša Štern, 5. a)

(Gaja Jambrovič, 5. a)

(Vitan Magdič, 5. a)

(Teja Šlamberger, 5. a)

(Anej Korošec, 5.a)

(Rok Petrovič, 5. b)

(Vita Špurej, 5. b)

(Nina Štupar, 5. b)

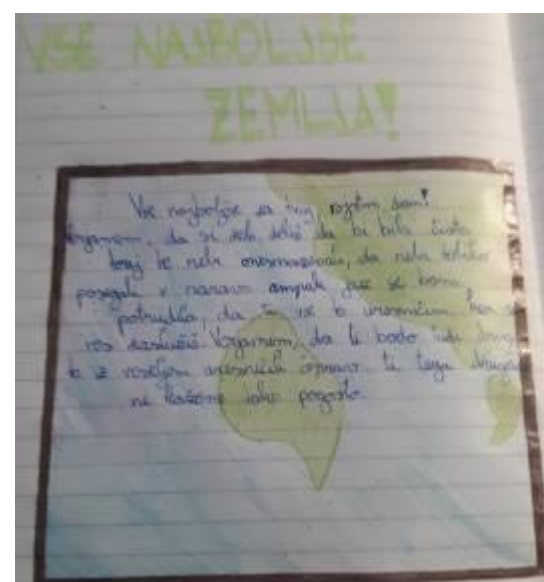

(Neža Kordež, 5. b)

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

Petošolci so izvedli tudi naravoslovni dan, v katerem so dan preživali ob opravilih v naravi, obenem pa so našemu planetu ob dnevu Zemlje napisali voščila in mu zaželeli, da ostane čist in neoskrunjen še vrsto stoletij.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Pričujoče fotografije, nastale pri predmetu likovna umetnost, kar jemljejo dih in hkrati sporočajo – bodimo ponosni na naše učence, ki so se v trenutkih (ne)nadzora na daljavo izkazali enako vestne kot v učilnicah.

(Minka Babič, 8. a)

(Zoja Helbl, 8. a)

26

(Maj Toplišek, 9. a)

(Aleksandra Anastasova, 9. b)

(Ana Burulič, 7. a)

(Anja Toplak, 9. b)

(Matija Živko, 6. a)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020*

Še prvošolci so postali vešči dela s spletom. Svoje raznovrstne izdelke so vestno in sproti objavljali, se ob tem veliko naučili in, kar je najpomembneje, se močno zabavali.

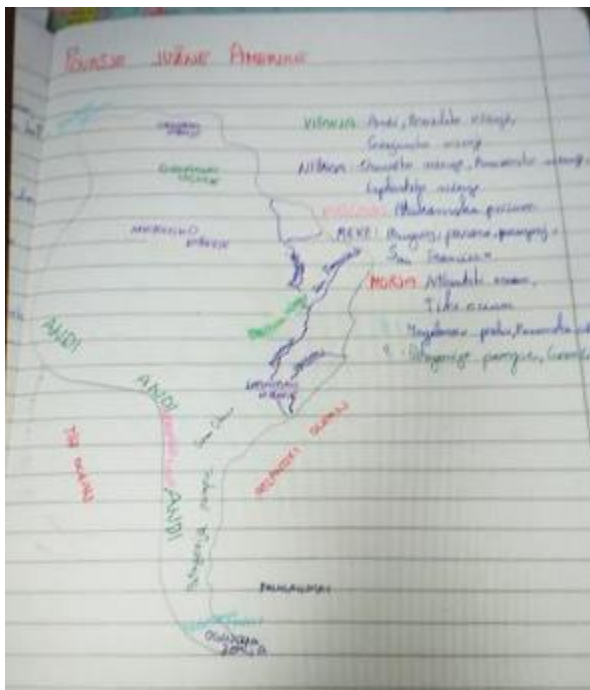
OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
April, 2020

Pouk geografije je tudi na daljavo zelo nazoren in barvit.

Izdaja OŠ Fram, Turnerjeva ulica 120, Fram

Urednice: Valentina Gselman, Simona Napast, Jelka Bojc

Zbral in uredil: uredniški odbor

Prispevke so pripravili: JELKA BOJC, VALENTINA GSELMAN, SIMONA NAPAST, MATEJA KREGAR, MAJA PATTY, POLONA KREGAR, TADEJ STERNAD, JASMINA PETELINŠE, TJAŠA ŠUC VISENJAK, TATJANA AJD KRAMPL